

**Müzik Bölümü Lisans Öğrencilerinin Umutsuzluk
Düzeylerinin Belirlenmesi: Hacettepe Üniversitesi Ankara
Devlet Konservatuvarı Örneği**

**Determining the Hopelessness Level of Hacettepe
University Ankara State Conservatoire Music
Undergraduates**

Ayda ARAS¹

¹Gazi Üniversitesi, Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı, aydaaras@hotmail.com

ÖZET

Bu araştırma, Hacettepe Üniversitesi Ankara Devlet Konservatuvarı Müzik bölümü lisans öğrencilerinin umutsuzluk düzeylerini inceleyen betimsel bir çalışmadır. Çalışmanın evrenini Türkiye'deki mevcut konservatuvarlar, örnekleme ise Hacettepe Üniversitesi Ankara Devlet Konservatuvarıdır. Müzik bölümü Lisans öğrencilerinden rastgele seçilmiş 71 öğrencinin umutsuzluk düzeylerini belirlemek amacıyla öğrencilere 20 sorudan oluşan Beck umutsuzluk ölçeği uygulanmıştır. Umutsuzluğun gelecekle ilgili duygular ve beklentiler, motivasyon kaybı ve umut alt boyutlarına göre yapılan istatistiklerde öğrencilerin en yüksek düzeyde umut alt boyutunda, en düşük düzeyde de gelecek ile ilgili duygular ve beklentiler alt boyutunda dağılım gösterdiği sonucuna ulaşılmıştır. Öğrencilerin mezun oldukları lise durumuna göre yapılan karşılaştırmada gelecekle ilgili duygu ve beklentilerin konservatuvar lisesi mezunları ile diğer liselerden mezun öğrencilere ait ortalamalarda anlamlı derecede farklılık görülmüştür. Bu boyutta konservatuvar lisesi mezunu öğrencilerin ortalama düzeyleri, Güzel Sanatlar Lisesi, Genel Lise ve Meslek Liselerinden mezun olan öğrencilere göre anlamlı derecede düşüktür.

Anahtar Kelimeler: Umutsuzluk, Beck umutsuzluk ölçeği, Konservatuvar, Müzik eğitimi.

ABSTRACT

This is a descriptive study that examines the hopelessness levels of undergraduates of the Music department, Ankara State Conservatoire, Hacettepe University. The environment of the study is the conservatoires present in Turkey and the target population of the study consists of Hacettepe University undergraduates of the Music department. From this target population, 71 students were randomly chosen as samples in order to determine the students' hopelessness levels by carrying out a 20-question Beck hopelessness scale. According to the statistics of the lower dimensions of feelings and expectations about the future, loss of motivation, and hope, students range at the highest level in the hope lower dimension and at the lowest level in feelings and expectations about the future lower dimension. When the high schools the undergraduates

graduated from were compared, a meaningful difference was observed between graduates of conservatoire high schools and regular high schools in relation to their feelings and expectations about the future. In this sense, the average level of conservatoire high school graduates is meaningfully lower than graduates of fine arts high school, regular high school, and vocational high school.

Keywords: *Hopelessness, Beck hopelessness scale, Conservatory, Music education.*

GİRİŞ

Eğitimin bir boyutu olan sanat eğitimi, bireylerin yetenekleri ve ilgilerine göre seçtikleri başlıca alanlarda, kendi istekleri doğrultusunda davranış değiştirme sürecidir. Bu alanlardan biri de müzik eğitimidir. “Müzik Eğitimi, daha çok sessel ve işitsel nitelikli bir sanat eğitimi olarak güzel sanatlar eğitiminin en önemli dallarından birini oluşturur” (Uçan, 2000:14). Konservatuarlar, müziği kendilerine iş alanı olarak seçen, bu alanda özel yeteneğe sahip olan ve profesyonelce bu işi yapmak isteyen kişilere müzik eğitimi veren kurumların başında gelir. Konservatuarlarda müzik eğitimi küçük yaşlarda başlayıp uzun yıllar süren, meşakkatli ve sabır gerektiren bir süreçtir. Bu süreçte öğrencilerin sabırla ve büyük bir özveriyle çalışmaları ve geleceğe umutla bakmaları oldukça önemlidir. “Synder ve diğerleri (1991) umudu, duygusal ve bilişsel olmak üzere iki boyutlu olarak değerlendirmektedirler. ‘Agency’ adı verilen ilk boyut, amaca ulaşmayı isteme ve amaca ulaşmak için kendinde güç hissetme olarak tanımlanmaktadır. Umudun bu boyutu, geçmişteki, içinde bulunulan andaki ve gelecekteki hedefi elde etmede başarılı kararlar verildiğine ya da verilebileceğine ilişkin özellikler içerir. Umudun ikinci boyutu ise ‘pathway’ olarak adlandırılmaktadır. Bu boyut da bireyin amaçlarına ulaşmada başarılı planlar yapabildiği ya da yapabileceğine ilişkin inancını içermektedir. Her iki boyut da birbirleri ile ilişkili ve birbirlerinin etkilerini olumlu yönde arttırıcıdır” (akt.Yerlikaya, 2006: 12). Umutsuzluk ise bunların tersine olumsuz bir duygu durumudur. Ceyhan (2004:93)’ a göre “umutsuzluk ve umutsuzluğa bağlı olarak depresyon geliştiren bireyler, isteksizlik, güçsüzlük, güdülenme eksikliği, karamsarlık, dikkatini verememe, yaşamında düzensizlikler gibi

belirtiler sergileyebilirler”. Türkiye’de ve yurt dışında da gençlerin umutsuzluk düzeyleri farklı değişkenlere göre araştırılmıştır. Özmen ve arkadaşları (2008:9) “Yaşanan sosyal ve ekonomik sorunlar, işsizlik, üniversiteye giriş ve eğitim sorunları ergenlerin ruhsal gelişimlerini ve ruh sağlıklarını olumsuz yönde etkilemektedir. Bu dönemde yaşanan önemli ruhsal sorunlardan birisi de umutsuzluktur. Eğitim ve öğretimde karşılaşılan güçlükler, işsizlik, yoksunluk ve yoksulluk gibi ergenlerdeki umutsuzluk düzeyini daha da artırmaktadır” görüşünden yola çıkarak, ergenlerde umutsuzluk düzeyinin belirlenmesi ve umutsuzluk düzeyinin sosyo demografik değişkenler, depresyon ve benlik saygısı ile ilişkisinin araştırılmasını amaçlamışlar, yaşları 14-19 arasında değişen 1185 lise 1. sınıf öğrencisine, Beck Umutsuzluk Ölçeği, Rosenberg Benlik Saygısı Ölçeği ve Çocuklar için Depresyon Ölçeğini uygulayarak, öğrencilerden anne ve babalarının eğitim düzeyi daha düşük, ailesini yoksul olarak algılayan, depresyonu olan, benlik saygısı düşük, yaşam kalitesini kötü algılayan ve sağlığından hoşnut olmayan erkek öğrencilerin Beck Umutsuzluk Ölçeğinden daha yüksek puan aldıklarını saptamışlardır. Ülkemizde kentsel kesimde yaşayan ergen öğrencilerin gelecekte umutlu olduklarını; fakat umutsuz olanların oranının da az olmadığını ve sosyoekonomik düzeyi düşük ailelerin çocuklarının daha umutsuz olduğunu, umutsuzluğun öznel iyilik durumunu belirlemede önemli olabilecek ve sağlık çalışanları tarafından tanınması gereken göstergelerden biri olduğunu belirtmişlerdir. Ağır (2007), üniversite öğrencilerinin bilişsel çarpıtma düzeyleri ile problem çözme ve umutsuzluk düzeyleri arasındaki ilişkiyi araştırmış, 251 eğitim fakültesi öğrencisine, amaçlar doğrultusunda geliştirilen ölçeklerle, erkek öğrencilerin umutsuzluk ortalamasının kız öğrencilerden daha yüksek olduğu, öğrencilerin sosyo ekonomik düzeyleri yükseldikçe umutsuzluk puanlarında azalma olduğu, olumsuz benlik algısı, kendini suçlama, çaresizlik, umutsuzluk ve yaşamı tehlikeli görmeye dayalı bilişsel çarpıtmaları artış gösterdikçe, umutsuzluk düzeylerinin de artış gösterdiği sonuçlarına ulaşmıştır. Uçaner ve Özçelik (2010)’de Gazi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı öğrencilerinin umutsuzluk düzeylerini araştırmış, Beck umutsuzluk ölçeğinin gelecekle ilgili duygular ve beklentiler, motivasyon kaybı ve umut alt boyutları ile ilgili yapılan istatistiklere göre öğrencilerin motivasyonunun

yüksek, gelecekle ilgili duygu ve beklenti düzeyinin düşük olduğunu tespit etmiştir. Ayrıca umutsuzluğun alt boyutları arasındaki t-testi dağılımlarına göre, kız öğrencilerin gelecekle ilgili duygular ve beklentilerde, erkek öğrencilerin ise motivasyon kaybı ve umut alt boyutlarında daha fazla bu duyguları yaşadıkları saptanmıştır. Page (1991), ergen umutsuzluğunu yalnızlık kapsamında değerlendirmiş, 1297 lise öğrencisinden oluşan örnekleme, umutsuzluğu diğer yaşam tarzı değişkenleriyle (örneğin sigara içmek, televizyon izlemek, kilo memnuniyeti) karşılaştırmıştır. Bu değişkenlerin yalnızlığın umutsuzluğa etkisinin yanında minimum seviyede kaldığını saptamıştır. Araştırmanın sonuçlarına göre yalnızlığın erken teşhisinde ve tedavisinde ergen umutsuzluğunu azaltmada ve sonuçlarının duygusal sağlık ve gelişiminde olumlu etkisinin olabileceğini belirtmiştir. Heisel ve arkadaşları (2003), öğrenci intihar eğiliminde var olan modelleri değerlendirmek amacıyla intihar düşüncesi ile çeşitli belirleyici faktörler arasındaki ilişkiyi incelemiştir. Umutsuzluğun bireylerarası bir şekli olan sosyal umutsuzluğa intihar eğilimini önleme amacıyla özellikle ilgi gösterilmiştir. 143 üniversite öğrencisi intihar düşüncesi, günlük stres, depresyon, genel umutsuzluk ve sosyal umutsuzluk ile ilgili ölçekleri değerlendirmiş, araştırmada korelasyonel sonuçlar, intihar eğiliminin günlük stres, depresyon, genel umutsuzluk ve sosyal umutsuzluk ile önemli ölçüde bağlantılı olduğunu göstermiştir. Bununla birlikte ayırıcı işlev analiziyle, depresyon ve sosyal umutsuzluğun iki grup arasındaki ayırıcı etken olduğu belirlenmiştir.

Problem Durumu: Hacettepe Üniversitesi Ankara Devlet Konservatuvarı Müzik Bölümü Lisans öğrencilerinin umutsuzluk düzeyleri nedir?

Alt Problemler

1. Öğrencilerin cinsiyetleri ile umutsuzluk düzeyleri arasında anlamlı bir fark var mıdır?
2. Öğrencilerin yaşları ile umutsuzluk düzeyleri arasında anlamlı bir fark var mıdır?
3. Öğrencilerin mezun oldukları lise türü ile umutsuzluk düzeyleri arasında anlamlı bir fark var mıdır?
4. Öğrencilerin sınıflarına göre umutsuzluk düzeylerinde anlamlı farklılık var mıdır?

5. Öğrencilerin ana çalgıları ile umutsuzluk düzeyleri arasında anlamlı bir fark var mıdır?

Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın amacı Hacettepe Üniversitesi Ankara Devlet Konservatuvarı Müzik Bölümü Lisans öğrencilerinin umutsuzluk düzeylerini saptamaktır.

Araştırmanın Önemi

Araştırma Hacettepe Üniversitesi Ankara Devlet Konservatuvarı Müzik Bölümü Lisans öğrencilerinin umutsuzluk düzeylerini saptamaya yöneliktir. Bu araştırmanın bulguları, müzik eğitiminin küçük yaşlarda başlayıp uzun yıllar devam ettiği Konservatuvarlarda, öğrencilerin sabırla ve büyük bir özveriyle çalışmaları ve geleceğe umutla bakmalarında etkili bir değişken olan umutsuzluğun analizini sağlayacaktır.

Araştırmanın Sınırlıkları

Bu araştırma, Hacettepe Üniversitesi Ankara Devlet Konservatuvarı Müzik Bölümü Lisans öğrencileriyle, 2010-2011 Eğitim Öğretim yılıyla sınırlıdır.

YÖNTEM

Bu bölümde araştırmanın modeli, evreni ve örnekleme, veri toplama araçları ile toplanan verilerin değerlendirilmesinde, kullanılan istatistiksel yöntemler rapor edilmiştir.

Araştırma Modeli

Bu araştırma, izlenen yöntem ve toplanan verilerin niteliği açısından betimsel bir araştırmadır.

Araştırma Grubu

Araştırmanın evrenini Türkiye’deki konservatuvarlar, örnekleme ise Hacettepe Üniversitesi Ankara Devlet Konservatuvarı Müzik Bölümü Lisans öğrencileri oluşturmuştur.

Veri Toplama Araçları

Öğrencilerin umutsuzluk düzeylerini saptamak amacıyla öğrencilere 20 sorudan oluşan “Beck umutsuzluk ölçeği” uygulanmıştır. Türkiye’ de ölçek üzerindeki ilk geçerlilik çalışması Seber (1991) tarafından yapılmıştır. İntihar girişiminde bulunan majör depresyon ve distimik bozukluk tanılarını alan toplam 107 kişilik deney grubuyla yapılan çalışmada ölçeğin güvenilirliği için saptanan cronbach alpha katsayısı 86 olarak bildirilmiştir (akt: Durak ve Palabıyıkoglu,1994:312). Durak ve Palabıyıkoglu(1994) , Seber’ in çalışmasında örneklemin küçüklüğü ve kronik - fiziksel hastalar ile diğer psikiyatrik hastaların örneklemin kapsamı içine alınmamış olmasından yola çıkarak BUÖ için daha geniş bir örneklem grubu ile, umutsuzluğun görüldüğü diğer hastalık gruplarını da ele alarak, geniş bir örneklem üzerinde, fiziksel hastalar ve psikiyatrik hastaları da temel alarak BUÖ’ nin geçerlik ve faktör yapısına temel olabilecek çalışmayı yapmışlardır. Çalışmanın sonuçlarına göre BUÖ’ nin 1., 3., 7., 11. ve 18. Maddeleri “gelecek ile ilgili duygular ve beklentiler” faktörünü, 2., 4., 9., 12., 14., 16., 17. ve 20. Maddeleri, “ motivasyon kaybı” faktörünü, 5., 6., 8., 10., 13., 15. ve 19. Maddeleri ise “umut” faktörünü oluşturmaktadır. Ayrıca her bir faktörün güvenilirlik katsayıları hesaplanmış, “ gelecek ile ilgili duygular ve beklentiler” için alfa güvenilirlik katsayısı .78, “ motivasyon kaybı” faktörü için .72 ve “umut” faktörü için .72 olarak bulunmuştur (Durak ve Palabıyıkoglu, 1994: 317).

Verilerin Analizi

Araştırmanın bu bölümünde alt problemlerin test edilmesine ilişkin istatistiksel testler yer almaktadır. Araştırmada cinsiyet, yaş ve lise türüne ilişkin karşılaştırmalarda *Bağımsız Örneklem t testi (Independent Sample t testi)* kullanılmıştır. İki kategorik değişken arasındaki ilişkinin araştırılmasında ise ki-kare testi kullanılmıştır.

Araştırmada analizler için elde edilen sonuçlar 0.05 anlamlılık düzeyinde yorumlanmış, analizler için SPSS 18.0 paket programları kullanılmıştır.

BULGULAR ve YORUM

Bu bölümde, araştırma için toplanan verilerden oluşan kişisel bilgiler ve Back Umutsuzluk Ölçeği Alt boyutlarına ilişkin tanımlayıcı istatistikler açıklanarak alt problemlere yönelik veriler çözümlenmiş, elde edilen bulgular ve bu bulgulara ilişkin yorumlar sunulmuştur.

Araştırmaya katılan öğrencilerin %60.6'sı erkek, %39.4'ü kız, yarısından fazlası (%54.9)'u 20 yaş ve altında iken, %45.1'i 21 yaş ve üstündedir. Araştırmaya katılan öğrencilerin %66.2'si konservatuar mezunu iken %33.8'i diğer liselerden mezundur. Diğer Liseler, Güzel Sanatlar Lisesi, Genel Lise ve Meslek Lisesini kapsamaktadır.

Öğrencilerin ana çalgılarına göre dağılımı incelendiğinde araştırmaya katılan öğrencilerin %26.8'sinin ana çalgısının piyano, şan ve kompozisyon olduğu görülmüştür. Öğrencilerin %38'inin ana çalgısı viyola, keman, viyolonsel gibi yaylı çalgılar iken, %14.1'inin ana çalgısı flüt, klarnet, obua gibi üfleli çalgılardır. Öğrencilerin %21.1'inin ana çalgısı ise diğer çalgılar (gitar, arp v.b.) dır.

Tablo 1. Back Umutsuzluk Ölçeği Alt Boyutlarına İlişkin Tanımlayıcı İstatistikler

Boyut	n	Min	Maks	\bar{X}	S
Gelecekle ilgili duygular ve beklentiler	71	.00	5.00	1.28	1.46
Motivasyon kaybı	71	.00	6.00	1.61	1.51
Umut	71	.00	5.00	1.83	1.51

Tablo 1 incelendiğinde, gelecekle ilgili duygu ve beklentilere ait düzeyin diğer boyutlara göre daha düşük olduğu görülmektedir. Diğer taraftan umuda ait düzey diğer boyutlara göre daha yüksektir.

Alt Problemlere Yönelik Bulgular:

1. Öğrencilerin cinsiyetleri ile umutsuzluk düzeyleri arasında anlamlı bir fark var mıdır?

Tablo 2. Öğrencilerin cinsiyetleri ile umutsuzluk alt boyutları arasındaki ilişkiler

Boyut	Cinsiyet	n	\bar{X}	S	sd	t	P
Gelecekle ilgili duygular ve beklentiler	Erkek	43	1.44	1.48	69	1.15	0.25
	Kız	28	1.04	1.40			
Motivasyon kaybı	Erkek	43	1.77	1.49	69	1.12	0.26
	Kız	28	1.36	1.52			
Umut	Erkek	43	1.95	1.53	69	0.84	0.40
	Kız	28	1.64	1.50			

Tablo 2 incelendiğinde umutsuzluk alt boyutlarına ait düzeylerin cinsiyete göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık göstermediği söylenebilir. Gelecekle ilgili duygu ve beklentiler için analiz sonuçları incelendiğinde erkek ve kızlara ait ortalamaların birbirinden anlamlı derecede farklı olmadığı görülmektedir [$t_{(69)}=1.15$; $p>0.05$]. Motivasyon kaybı için analiz sonuçları incelendiğinde erkek ve kızlara ait ortalamaların birbirinden anlamlı derecede farklı olmadığı görülmektedir [$t_{(69)}=1.12$; $p>0.05$]. Benzer şekilde umut alt boyutu için analiz sonuçları incelendiğinde erkek ve kızlara ait ortalamaların birbirinden anlamlı derecede farklı olmadığı söylenebilir [$t_{(69)}=0.84$; $p>0.05$].

2. Öğrencilerin yaşları ile umutsuzluk düzeyleri arasında anlamlı bir fark var mıdır?

Tablo 3. Öğrencilerin yaşları ile umutsuzluk alt boyutları arasındaki ilişkiler

Boyut	Yaş	n	\bar{X}	S	sd	t	P
Gelecekle ilgili duygular ve beklentiler	20 yaş ve altı	39	1.10	1.39	69	-1.15	0.25
	20 yaş üstü	32	1.50	1.52			
Motivasyon kaybı	20 yaş ve altı	39	1.33	1.24	69	-1.70	0.09
	20 yaş üstü	32	1.94	1.74			
Umut	20 yaş ve altı	39	1.67	1.36	69	-1.01	0.31
	20 yaş üstü	32	2.03	1.67			

Tablo 3 incelendiğinde, umutsuzluk alt boyutlarına ait düzeylerin yaşa göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık göstermediği söylenebilir. Gelecekle ilgili duygu ve

beklentiler için analiz sonuçları incelendiğinde 20 yaş ve altı öğrenciler ile 20 yaş üstü öğrencilere ait ortalamaların birbirinden anlamlı derecede farklı olmadığı görülmektedir [$t_{(69)}=-1.15$; $p>0.05$]. Motivasyon kaybı için analiz sonuçları incelendiğinde 20 yaş ve altı öğrenciler ile 20 yaş üstü öğrencilere ait ortalamaların birbirinden anlamlı derecede farklı olmadığı görülmektedir [$t_{(69)}=-1.70$; $p>0.05$]. Benzer şekilde umut alt boyutu için analiz sonuçları incelendiğinde 20 yaş ve altı öğrenciler ile 20 yaş üstü öğrencilere ait ortalamaların birbirinden anlamlı derecede farklı olmadığı söylenebilir [$t_{(69)}=-1.01$; $p>0.05$].

3. Öğrencilerin mezun oldukları lise türü ile umutsuzluk düzeyleri arasında anlamlı bir fark var mıdır?

Tablo 4. Öğrencilerin mezun oldukları lise türü ile umutsuzluk alt boyutları arasındaki ilişkiler

Boyut	Lise	n	\bar{X}	S	sd	t	P
Gelecekle ilgili duygular ve beklentiler	Konservatuar	49	1.00	1.25	69	-2.53	.01
	Diğer	22	1.90	1.68			
Motivasyon kaybı	Konservatuar	49	1.57	1.45	69	-.28	.78
	Diğer	22	1.68	1.64			
Umut	Konservatuar	49	1.77	1.46	69	-.46	.65
	Diğer	22	1.95	1.65			

Tablo 4'te görüldüğü gibi gelecekle ilgili duygu ve beklentiler için analiz sonuçları konservatuar mezunları ile diğer lise mezunlarına ait ortalamaların birbirinden anlamlı derecede farklıdır [$t_{(69)}=-2.53$; $p<0.05$]. Bu boyutta konservatuar mezunu öğrencilerin ortalama düzeyleri diğer lise mezunlarına göre anlamlı derecede düşüktür. Motivasyon kaybı için analiz sonuçları incelendiğinde ise konservatuar mezunları ile diğer lise mezunlarına ait ortalamaların birbirinden anlamlı derecede farklı olmadığı görülmektedir [$t_{(69)}=-0.28$; $p>0.05$]. Benzer şekilde umut alt boyutu için analiz sonuçları

incelendiğinde konservatuar mezunları ile diğer lise mezunlarına ait ortalamaların birbirinden anlamlı derecede farklı olmadığı söylenebilir [$t_{(69)}=-.46$; $p>0.05$].

4. Öğrencilerin sınıflarına göre umutsuzluk düzeylerinde anlamlı farklılık var mıdır?

Tablo 5. Öğrencilerin sınıfları ile umutsuzluk alt boyutları arasındaki ilişkiler

Boyut	Sınıf	n	Sıra ortalaması	sd	χ^2	P
Gelecekle ilgili duygular ve beklentiler	1. sınıf	28	29.79	1	4.12	.13
	3.sınıf	21	40.74			
	4.sınıf	19	34.55			
Motivasyon kaybı	1. sınıf	28	31.16	1	2.18	.34
	3.sınıf	21	34.38			
	4.sınıf	19	39.55			
Umut	1. sınıf	28	30.13	1	2.54	.28
	3.sınıf	21	38.45			
	4.sınıf	19	36.58			

Tablo 5 incelendiğinde umutsuzluk alt boyutlarına ait düzeylerin sınıfa göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık göstermediği söylenebilir. Gelecekle ilgili duygu ve beklentiler için analiz sonuçları incelendiğinde sınıflara ait ortalamaların birbirinden anlamlı derecede farklı olmadığı görülmektedir [$\chi^2_{(1)}=4.12$; $p>0.05$]. Motivasyon kaybı için analiz sonuçları incelendiğinde sınıflara ait ortalamaların birbirinden anlamlı derecede farklı olmadığı görülmektedir [$\chi^2_{(1)}=2.18$; $p>0.05$]. Benzer şekilde umut alt boyutu için analiz sonuçları incelendiğinde sınıflara ait ortalamaların birbirinden anlamlı derecede farklı olmadığı söylenebilir [$\chi^2_{(1)}=2.54$; $p>0.05$].

5. Öğrencilerin ana çalgıları ile umutsuzluk düzeyleri arasında anlamlı bir fark var mıdır?

Tablo 6. Öğrencilerin ana çalgıları ile umutsuzluk alt boyutları arasındaki ilişkiler

Boyut	Ana çalgı	n	Sıra ortalaması	sd	χ^2	P
Gelecekle ilgili duygular ve beklentiler	Piyano-Şan-Kompozisyon	19	37.42	3	.69	.88
	Yaylı Çalgılar	27	37.41			
	Üflemeli Çalgılar	10	32.90			
	Diğer	15	33.73			
Motivasyon kaybı	Piyano-Şan-Kompozisyon	19	37.61	3	5.20	.16
	Yaylı Çalgılar	27	40.80			
	Üflemeli Çalgılar	10	34.25			
	Diğer	15	26.50			
Umut	Piyano-Şan-Kompozisyon	19	33.61	3	5.30	.15
	Yaylı Çalgılar	27	42.39			
	Üflemeli Çalgılar	10	26.70			
	Diğer	15	33.73			

Tablo 6 incelendiğinde umutsuzluk alt boyutlarına ait düzeylerin ana çalgı türüne göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık göstermediği söylenebilir. Gelecekle ilgili duygu ve beklentiler için analiz sonuçları incelendiğinde ana çalgılara ait ortalamaların birbirinden anlamlı derecede farklı olmadığı görülmektedir [$\chi^2_{(3)}=.69$; $p>0.05$]. Motivasyon kaybı için analiz sonuçları incelendiğinde ana çalgılara ait ortalamaların birbirinden anlamlı derecede farklı olmadığı görülmektedir [$\chi^2_{(3)}=5.20$; $p>0.05$]. Benzer şekilde umut alt boyutu için analiz sonuçları incelendiğinde ana çalgılara ait ortalamaların birbirinden anlamlı derecede farklı olmadığı söylenebilir [$\chi^2_{(3)}=5.30$; $p>0.05$].

SONUÇLAR

Bu bölümde, araştırma için toplanan verilerden oluşan kişisel bilgiler ve Back Umutsuzluk Ölçeği Alt boyutlarına ilişkin tanımlayıcı istatistiklerin sonuçları açıklanarak alt problemlere yönelik sonuçlar sırasıyla sunulmuştur.

Kişisel bilgiler bulgularına göre araştırmaya katılan öğrencilerin çoğunluğunun erkek olduğu, yarıdan fazlasının 20 yaş ve altında olduğu, öğrencilerin büyük çoğunluğunun konservatuar lise bölümünden geldiği görülmektedir. Öğrencilerin ana çalgılarının dağılımı incelendiğinde ise çoğunluğun yaylı çalgılarda olduğu görülmektedir. Piyano, kompozisyon ve şan ana branşları daha sonra üflemeli çalgılar bunu izlemektedir. Umutsuzluğun gelecekle ilgili duygular ve beklentiler, motivasyon kaybı ve umut alt boyutları ile ilgili yapılan istatistiklere göre öğrencilerin umut düzeylerinin diğer boyutlara göre daha yüksek gelecekle ilgili duygular ve beklentilerinin daha düşük motivasyon kaybının ise diğer alt boyutlara göre orta düzeyde olduğu görülmektedir.

Alt Problemlere Yönelik Sonuçlar:

1. Öğrencilerin cinsiyetleri ile umutsuzluk düzeyleri arasında anlamlı bir fark var mıdır?

Umutsuzluk alt boyutlarına ait düzeylerin cinsiyete göre anlamlı bir farklılık göstermediği, gelecekle ilgili duygu ve beklentiler için erkek ve kızlara ait ortalamaların birbirinden anlamlı derecede farklı olmadığı, [$t_{(69)}=1.15$; $p>0.05$] görülmüştür. Erkek ve kızlara ait ortalamalarda motivasyon kaybının da birbirinden anlamlı derecede farklı olmadığı görülmüştür [$t_{(69)}=1.12$; $p>0.05$]. Benzer şekilde umut alt boyutu için analiz sonuçları incelendiğinde erkek ve kızlara ait ortalamaların birbirinden anlamlı derecede farklı olmadığı sonucu görülmüştür. [$t_{(69)}=0.84$; $p>0.05$].

2. Öğrencilerin yaşları ile umutsuzluk düzeyleri arasında anlamlı bir fark var mıdır?

Umutsuzluk alt boyutlarına ait düzeylerin yaşa göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık göstermediği, gelecekle ilgili duygu ve beklentiler için analiz sonuçlarına göre 20 yaş ve altı öğrenciler ile 20 yaş üstü öğrencilere ait ortalamaların birbirinden anlamlı derecede farklı olmadığı [$t_{(69)}=-1.15$; $p>0.05$], motivasyon kaybı için analiz sonuçlarına göre 20 yaş ve altı öğrenciler ile 20 yaş üstü öğrencilere ait ortalamaların birbirinden anlamlı derecede farklı olmadığı görülmüştür [$t_{(69)}=-1.70$; $p>0.05$]. Bununla birlikte umut alt boyutu için analiz sonuçlarına göre 20 yaş ve altı öğrenciler ile 20 yaş üstü

öğrencilere ait ortalamaların birbirinden anlamlı derecede farklı olmadığı sonucuna ulaşılmıştır [$t_{(69)}=-1.01$; $p>0.05$].

3. Öğrencilerin mezun oldukları lise türü ile umutsuzluk düzeyleri arasında anlamlı bir fark var mıdır?

Gelecekle ilgili duygu ve beklentiler için analiz sonuçlarına göre konservatuar mezunları ile diğer lise mezunlarına ait ortalamaların birbirinden anlamlı derecede farklı olduğu görülmüştür [$t_{(69)}=-2.53$; $p<0.05$]. Bu boyutta konservatuar mezunu öğrencilerin ortalama düzeyleri diğer lise mezunlarına göre anlamlı derecede düşüktür. Motivasyon kaybı için analiz sonuçları incelendiğinde ise konservatuar mezunları ile diğer lise mezunlarına ait ortalamaların birbirinden anlamlı derecede farklı olmadığı görülmüştür [$t_{(69)}=-0.28$; $p>0.05$]. Benzer şekilde umut alt boyutu için analiz sonuçları, konservatuar mezunları ile diğer lise mezunlarına ait ortalamaların birbirinden anlamlı derecede farklı olmadığını göstermiştir [$t_{(69)}=-.46$; $p>0.05$].

4. Öğrencilerin sınıflarına göre umutsuzluk düzeylerinde anlamlı farklılık var mıdır?

Umutsuzluk alt boyutlarına ait düzeylerin sınıfa göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık göstermediği, gelecekle ilgili duygu ve beklentiler için analiz sonuçları incelendiğinde sınıflara ait ortalamaların birbirinden anlamlı derecede farklı olmadığı görülmüştür [$\chi^2_{(1)}=4.12$; $p>0.05$]. Motivasyon kaybı için analiz sonuçlarına göre sınıflara ait ortalamaların birbirinden anlamlı derecede farklı olmadığı görülmüştür [$\chi^2_{(1)}=2.18$; $p>0.05$]. Benzer şekilde umut alt boyutu için analiz sonuçları, sınıflara ait ortalamaların birbirinden anlamlı derecede farklı olmadığını göstermiştir [$\chi^2_{(1)}=2.54$; $p>0.05$].

5. Öğrencilerin ana çalgıları ile umutsuzluk düzeyleri arasında anlamlı bir fark var mıdır?

Umutsuzluk alt boyutlarına ait düzeylerin ana çalgı türüne göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık göstermediği, gelecekle ilgili duygu ve beklentiler için analiz sonuçlarına göre ana çalgılara ait ortalamaların birbirinden anlamlı derecede farklı

olmadığı görülmüştür [$\chi^2_{(3)}=6.9$; $p>0.05$]. Motivasyon kaybı için analiz sonuçlarına göre ana çalgılara ait ortalamaların birbirinden anlamlı derecede farklı olmadığı görülmüştür [$\chi^2_{(3)}=5.20$; $p>0.05$]. Benzer şekilde umut alt boyutu için analiz sonuçları ana çalgılara ait ortalamaların birbirinden anlamlı derecede farklı olmadığı sonucunu göstermektedir [$\chi^2_{(3)}=5.30$; $p>0.05$].

ÖNERİLER

Bu araştırmanın bulgularının, konservatuar müzik öğrencilerinin uzun yıllar süren eğitimleri boyunca performanslarının sürdürülmesinde, onların bu zorlu süreçte azim ve sabırla eğitimlerini devam ettirirken, geleceğe umutla bakmalarında, eğitimcilere ve okul yöneticilerine önemli ipuçları sağlaması beklentisi yer almaktadır.

Eğitimciler, öğrencilere yaklaşımlarında büyük bir anlayış, sevgi ve motive edici olmaya özen göstermelidir.

Öğrencilere verilen eğitimin iyi planlanıp programlanması, öğrencilerin bu planlar doğrultusunda sosyal yaşamlarına da vakit ayırması sağlanmalıdır.

Öğrencilere eğitimleri sırasında karşılaştıkları umutsuzluk yaratan sorunlarla baş edebilme yetisi kazandırılmalıdır.

Okul yöneticileri, dönem dönem konser etkinliklerinden sonra öğrencileri ödüllendirmelidir.

KAYNAKLAR

- Ağır, M.(2007). Üniversite Öğrencilerinin Bilişsel Çarpıtma Düzeyleri İle Problem Çözme Becerileri ve Umutsuzluk Düzeyleri Arasındaki İlişki. Yayımlanmamış Doktora Tezi. İstanbul Üniversitesi, İstanbul.
- Ceyhan, A. A.(2004). Ortaöğretim Alan Öğretmenliği Tezsiz Yüksek Lisans Programına Devam Eden Öğretmen Adaylarının Umutsuzluk Düzeylerinin İncelenmesi. Sosyal Bilimler Dergisi,1, 91-102.
- Durak A, Palabıyıkoglu R.(1994). Beck Umutsuzluk Ölçeği geçerlilik çalışması. Kriz Dergisi, 2,311-319.

- Özmen, D., DüNDAR, E.P. Çetinkaya, Ç.A., Taşkın, O. ve Özmen, E. (2008). Lise öğrencilerinde umutsuzluk ve umutsuzluk düzeyini etkileyen etkenler. Anadolu Psikiyatri Dergisi, 9, 8-15
- Page, R. M.(1991). Loneliness As a Risk Factor in Adolescent Hopelessness. 25,(2),189-195
- Uçan, A. (2005). Müzik Eğitimi Temel Kavramlar-İlkeler-Yaklaşımlar ve Türkiye'deki Durum, Ankara.
- Uçaner B.,Özçelik, S.(2010). Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Öğrencilerinin Umutsuzluk Düzeylerinin Belirlenmesi. EKEV Akedemi Dergisi, 14(42), 341-350.
- Yerlikaya, İ. (2006). Bilişsel-Davranışçı Yaklaşım ve Hobi Terapiye Dayalı "Umut Eğitimi Programları"nın İlköğretim Okulu Öğrencilerinin Umutsuzluk Düzeyine Etkisi.Yayımlanmamış Doktora Tezi. Ankara Üniversitesi, Ankara

SUMMARY

This research, with its method and collected data, is a descriptive research that determines the hopelessness level of Hacettepe University Ankara State Conservatoire Music undergraduates. In order to determine the students' hopelessness levels, a 20-question "Beck Hopelessness Scale" was carried out. The environment of the study is the conservatoires present in Turkey and the target population of the study consists of Hacettepe University undergraduates of the Music department. From this target population, the sample is of randomly chosen 71 students; 60,6% is male, 39,4% is female; more than half of them (54,9%) is 20 years of age or younger and 45,1% are 21 years of age and older. While 66,2% of the students has graduated from a conservatoire high school, 33,8% has graduated from other kinds of high schools, i.e. fine arts high school, regular high school, and vocational high school. In addition, among the students, 26,8% focus on the piano, singing and composition, 38% play the strings such as the viola, violin or cello, 14,1% play wind instruments such as the flute, clarinet, oboe, and 21,1% play other instruments (e.g. guitar, harp). According to the descriptive statistics in relation to the sub dimensions of the Beck Hopelessness Scale, the average of students' feelings and expectations towards the future is 1,28, their motivation loss is 1,61, and hope sub dimension is 1,83. When these dimensions are considered together,

it is observed that the level of feelings and expectations towards the future is lower than the other dimensions, whereas, the level of hope is higher than the other dimensions. Ignoring the gender, age and class of the students, according to the comparison of the high schools they graduated from, results of their feelings and expectations towards the future has shown significant difference between graduates of conservatoire high schools and the rest of other kinds of high schools, i.e. fine arts high school, regular high school, and vocational high school. In this dimension, the average of the graduates of conservatoire high schools is significantly lower than graduates of fine arts high school, regular high school, and vocational high school. According to the comparison among the main instruments of the students, there wasn't any significant difference. In a similar study carried out by Uçaner (2010), it was observed that feelings and expectations towards the future of the students were rather low. Page (1991) has evaluated teenager hopelessness within loneliness and has compared hopelessness with other life style variants (such as smoking, watching television, weight satisfaction). It has been stated that these variants have minimum effect in relation to loneliness' effect on hopelessness. This research is similar to Page's results as according to the evaluation of which high school students have graduated from, graduates of conservatoire high schools show significant difference from graduates of fine arts high school, regular high school, and vocational high school in relation to their feelings and expectations towards the future due to the fact that they practice in a room by themselves for many years since early age for their music education.